

Opis bibliograficzny – konwencja przecinkowa

Opis bibliograficzny książki (wydawnictwo zwarte)

Autor, *Tytuł. Podtytuł*, współpracownicy, numer wydania, numer tomu / części, miejsce rok wydania (nazwa serii, numer w serii).

Przykłady

Fiut A., *Moment wieczny. Poezja Czesława Miłosza*, wyd. 2, Kraków 2011.

Górski K., *Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich*, Warszawa 1975.

Proza polska w kręgu religijnych inspiracji, red. M. Jasińska-Wojtkowska, K. Dybciak, Lublin 1993 (Religijne Tradycje Literatury Polskiej, t. 3).

Uwagi (obowiązują we wszystkich przypadkach)

- Nie za każdym razem możemy podać wszystkie te informacje.
- Autor: inicjał imienia + nazwisko w przypisach, w bibliografii załącznikowej zazwyczaj odwrotnie, gdyż segregujemy pozycje alfabetycznie.
- Tytuł zapisujemy *kursywą*. Nie korzystamy z cudzysłowu, chyba że znajduje się w tytule.
- Jeżeli w tytule występuje kursywa, oddajemy ją za pomocą pisma prostego.
- Tytuł i podtytuł oddzielamy kropką.
- Przy współpracownikach używamy konsekwentnie skrótów, np. , tłum., red., il.
- Podajemy numer wydania (wraz z adnotacją typu „poszerzone”, „uzupełnione itp.”), chyba że jest to pierwsze wydanie.
- Jeżeli jako miejsce wydania podane jest więcej niż jedno miasto, możemy ograniczyć się do pierwszego.

Opis artykułu / rozdziału w dziele zbiorowym

Autor, *Tytuł. Podtytuł*, [w:] opis bibliograficzny książki jw., zakres stron.

Przykłady

Pytasz M., *Bednarczykowie jako wydawcy (rekonesans)*, [w:] *Pisarz na obczyźnie*, red. T. Bujnicki, W. Wyskiel, Wrocław 1985 (Biblioteka Polonijna, t. 14), s. 185–196.

Uwagi

- Podajemy autora i tytuł artykułu, następnie używamy „[w:]” i podajemy opis bibliograficzny książki, a po nim numery stron, na których znajduje się opisywany przez nas artykuł.

Opis artykułu / rozdziału w zbiorze tego samego autora

Autor, *Tytuł. Podtytuł*, [w:] tegoż/też, opis bibliograficzny książki, zakres stron.

Przykłady

Głowiński M., *O intertekstualności*, [w:] tegoż, *Poetyka i okolice*, Warszawa 1992, s. 87–124.

Mayenowa M. R., *Struktura tekstu*, [w:] tegoż, *Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka*, Wrocław 2000, s. 48–79.

Uwagi

- Postępujemy podobnie, ale zamiast powtarzać imię i nazwisko autora używamy słowa „tegoż” albo „też” (w wersji łacińskiej: idem, eadem).

Opis artykułu w czasopiśmie

Autor, *Tytuł. Podtytuł*, „Tytuł Czasopisma” rok, Rocznik, numer/zeszyt w danym roku (numer w ogle), zakres stron.

Przykłady

Wysocka J., *Londyńska Oficyna Poetów i Malarzy (1949–2011)*, „Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ. Nauki Humanistyczne” 2015, nr 2 (II), s. 53–71.

Wierzbicka A., *O metodach opisu szyku wyrazów*, „Język Polski” 1964, R. 44, z. 1, s. 23–34.

Uwagi

- Nazwy czasopism zapisujemy w cudzysłowie!
- Rok i rocznik podajemy za pomocą cyfr arabskich.
- Rocznik, jeżeli jest podany, poprzedamy skrótem: „R.”

Opis dokumentu w Internecie

Autor, *Tytuł. Podtytuł*, [online:] adres www [dostęp: data dostępu].

Przykłady

Dymińska D., *Jak pisanie o przemocy seksualnej uczyniło ze mnie seksistkę*, [online:] <http://www.ha.art.pl/projekty/felietony/5241-jak-pisanie-o-przemocy-seksualnej-uczynilo-ze-mnie-seksistke.html> [dostęp: 22.10.2017 r.].

Uwagi

- Opis dokumentu w Internecie jest najmniej znormalizowany, więc może przybierać różne kształty.
- Ważne jest, żeby podać adres www oraz datę dostępu do dokumentu, gdyż dokument może się zmieniać w czasie.
- Opcjonalnie można podać nazwę strony, z której pochodzi dokument.
- W pracy naukowej należy ostrożnie korzystać ze źródeł internetowych!

Uwagi ogólne

- Nie ma jednej ustalonej konwencji przygotowywania opisów bibliograficznych. Konwencja przecinkowa to jedna z propozycji, szeroko rozpowszechniona w naukach humanistycznych.
- Niezależnie od tego, jaką konwencję zapisu przyjmujemy, musimy być konsekwentni w naszych opisach bibliograficznych. Nie możemy mieszać konwencji.
- Do podawania zakresów (np. lat lub stron) używamy półpauzy („–”), a nie dywizu („-”).

Opis bibliograficzny – konwencja harwardzka

Informacja bibliograficzna w systemie „autor – rok”

W naukach ścisłych, ekonomicznych, społecznych, a coraz częściej również w humanistyce stosuje się tzw. **system harwardzki**.

Jeśli w pracy często powołujemy się na źródła, warto zamiast tradycyjnych przypisów bibliograficznych stosować przypisy harwardzkie. Wymagają one od nas precyzji wywodu, ponieważ w tej konwencji raczej nie ma miejsca na rozbudowane przypisy z autorskimi adnotacjami.

Przypisy harwardzkie:

Rosja przeżyła pierwszy i jedyny w swoich dziejach ośmimiesięczny okres całkowitej wolności politycznej. Nie zawdzięczała jednak tej wolności jakiegokolwiek ładu prawnemu, ale temu głównie, że żadna siła społeczna nie panowała nad sytuacją [Kołakowski 1988: 746].

Ratzinger [2014] uważa, że ...

A. Czubajs zjawisko to określił w następujących słowach: „Zniszczyliśmy ludzką ideę sprawiedliwości poprzez prywatyzację vouchеровą” [Aven, Kokh 2015: 64].

Zauważa się ponadto, że problemy skuteczności reform gospodarczych w Rosji lat 90. związane były w dużej mierze ze słabością instytucji państwowych [Berglöf et al. 2003: 44].

Przypis tradycyjny:

Rosja przeżyła pierwszy i jedyny w swoich dziejach ośmimiesięczny okres całkowitej wolności politycznej. Nie zawdzięczała jednak tej wolności jakiegokolwiek ładu prawnemu, ale temu głównie, że żadna siła społeczna nie panowała nad sytuacją¹.

1. L. Kołakowski, *Główne nurty marksizmu. Powstanie – rozwój – rozkład*, wyd. 2, Londyn 1988. Nawiasem mówiąc, warto podkreślić, że Kołakowski...

Budowa bibliografii w systemie „autor – rok”:

Afanasjew J., 2005, *Groźna Rosja*, tłum. M. Kotowska, Warszawa.

Aleksijewicz S., 2014a, *Czasy secondhand. Koniec czerwonego człowieka*, tłum. J. Czech, Wołowiec.

Aleksijewicz S., 2014b, *Ostatni świadek. Utwory solowe na głos dziecięcy*, tłum. J. Czech, Wołowiec.

Aven P., Kokh A., 2015, *Gaidar's Revolution: The Inside Account of the Economic Transformation of Russia*, London–New York.

Bäcker R., 2014, *Stabilność reżimów autorytarnych*, [w:] J. Dieck, A. Jach (red.), *Fenomen Rosji. Pamięć przeszłości i perspektywy rozwoju*, cz. 2: *Kontekst polityczny i gospodarczy*, Kraków.

Shleifer A., Treisman D., 2004, *A Normal Country*, „Foreign Affairs”, vol. 83, nr 2.

Szlachta B. (red.), 2004, *Słownik społeczny*, Kraków.

[Nazwisko rok: strona]

Uwagi

- Możemy używać nawiasów kwadratowych [...] lub okrągłych (...);
- Interpunkcja w nawiasach może być różna, ważna jest jednak konwencja. Wybieramy jeden wzór i się go trzymamy. Np. [Nowak 2001: 23], [Nowak 2001, s. 23], [Nowak 2001, 23].
- Jeżeli nazwisko autora, na którego się powołujemy, zostało użyte w zdaniu, w nawiasie wystarczy podać rok.
- Jeśli publikacja ma dwóch lub trzech autorów, podajemy wszystkie nazwiska. Jeśli autorów jest więcej, podajemy tylko pierwsze nazwisko, a resztę zastępujemy i in. lub et al.
- Jeżeli odwołanie dotyczy dwóch lub więcej prac tego samego autora opublikowanych w różnych latach, podajemy te lata po przecinku w kolejności chronologicznej, np. [Kołakowski 1988, 1990, 2006].
- Gdy cytuje się kilka prac tego samego autora opublikowanych w jednym roku, należy je rozróżnić małymi literami (a, b, c) dodanymi do roku bez spacji: [Kołakowski 1990b], [Kołakowski 1990ab]. Pozycje z tego samego roku porządkuje się alfabetycznie według tytułu.
- Jeśli powołujemy się na prace autorów noszących to samo nazwisko, dla rozróżnienia podajemy inicjał ich imienia, np. [A. Kowalski 2000], [K. Kowalski 1975].
- Gdy powołujemy się na pracę zbiorową, podajemy nazwisko redaktora, np. [Kowalski, red., 2003].
- Jeśli publikacja nie ma redaktora lub jest anonimowa, podaje się w nawiasie pierwsze słowo tytułu z wielokropkiem, np. [*Tajne akta...*, 1914].
- Gdy w jednym nawiasie powołujemy się na prace wielu autorów, podajemy je chronologicznie, a nie alfabetycznie, np. [Zybertowicz 1978; Kowalczyk 1990; Abakanowicz 2001, 2009] – nazwiska oddzielamy średnikiem.
- [Malinowski 1973, 1992, 2001; Kowalski 1978, 1982; Nowak 1980] – szeregujemy chronologicznie wg pierwszej publikacji danego autora, żeby nie powtarzać niepotrzebnie nazwisk: [Malinowski 1973; Kowalski 1978; Malinowski 2001].
- Odwołując się w tekście głównym do wcześniejszego powołania, nie należy stosować zapisów typu: [ibidem, s. 16], [tamże, s. 127] – zawsze podajemy nazwisko i rok.

Nazwisko inicjał, rok, tytuł, tłum./oprac./red./il., miejscowość.

Uwagi

- Trzeba zauważyć, że bibliografia w systemie harwardzkim odpowiada konstrukcji przypisów harwardzkich, dlatego zaczyna się od nazwiska i zaraz po nim pojawia się rok (nie ma go już przy nazwie miejscowości na końcu!).

Oprac. Joanna Hałaczkiwicz

na podstawie: A. Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik. Książka, prasa, WWW*, Warszawa 2008.